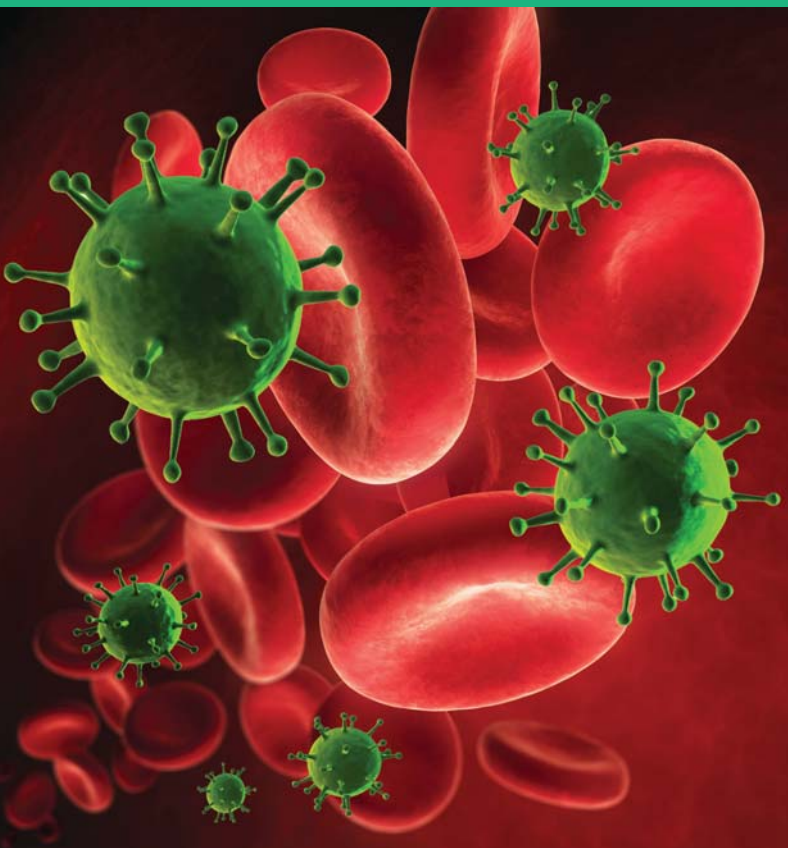

Hepatitis C

Bilgi broşürü

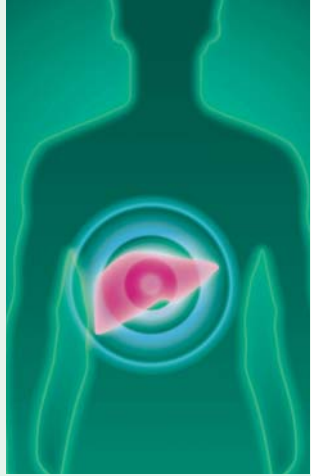

Deutsche Leberhilfe e.V.

Hepatit C nedir?

Hepatit C, Hepatit C virüs enfeksiyonu sonucunda meydana gelen bir karaciğer hastalığıdır. İlk enfeksiyon ("Akut Hepatit C") ilk altı ay içinde kendiliğinden iyileşebilir. Ancak çoğu insanda akut enfeksiyon daha uzun sürer. Bu durumda Hepatit C kroniktir ve tedavi olmadan kendiliğinden iyileşmez. Tedavi edilmeyen Hepatit C yıllar sonra siroz veya karaciğer kanserine yol açabilir. Duruma göre başka hastalıkların riskini de arttırabilir (ör. böbrek hastalıkları ve kardiyovasküler hastalıklar, başka tümörler).

Enfeksiyon uzun süre belirti göstermeyebilir ancak eklem ağrıları, yorgunluk ve depresyonlar mümkündür.

En önemli olgular:

- Hepatit C günümüzde hemen hemen her vakada **tedavi edilebilmektedir**.
- Enfeksiyon muhtemelen sadece kan yoluyla bulaşmaktadır.
- Hepatit C'ye karşı bir aşı yoktur.
- Hepatit C, uzun yıllar süren yavaş bir hastalıktır.
- Tedavi edilmeyen Hepatit C yıllar veya on yıllar sonra ciddi ve hatta ölümcül karaciğer hasarlarına yol açabilir. Bu nedenle tedavi önemlidir.
- Karaciğer hasar görmüş olsa da Hepatit C çoğu zaman hissedilmez. Sadece hedefe yönelik bir kan tahlili bilgi sağlar.

Hepatit C bulaşması

1991 yılından önce kan ürünleri almış, uyuşturucu geçmişi olan veya steril olmayan koşullarda tıbbi tedavi gören, dövme veya piercing yaptıran kişiler risk altındadır.

Kanama ve yaralanma olmadığı sürece cinsel yolla bulaşması enderdir. Fisting, korunmasız anal ilişki gibi yaralanma risklerinin yüksek olduğu cinsel uygulamalarda ve/veya eş zamanlı HIV enfeksiyonunda risk çok yüksek olabilir (ör. homoseksüel ve BDSM ortamı).

Hepatit C virüsünün gebelik sırasında anneden çocuğa geçme riski %5 civarındadır. Sezaryen bu düşük riski daha da azaltmaz.

Fakat Hepatit C gündelik koşullar altında, yani birisinin üzerine doğru öksürme veya hapşırma, tokalaşma veya sarılma, kapı tokmakları, aynı tuvaleti kullanma ve aynı bardak veya şişeden içme yoluyla bulaşmaz. Özellikle endişe duyan insanlar hatta aynı zamanda bir mikro yaralanma, çatlak dudaklar, diş eti kanamaları veya bir sivrisinek ısırığına sahip olduğu durumlarda görünmez kan kalıntıları dolayısıyla bulaşıp bulaşmayacağını dahi soruyorlar; ancak bu tür kurgulanmış senaryolar gerçek hayatta neredeyse hiç meydana gelmez. Bu tür bir durumda Hepatit C

enfeksiyonunun oluřtuđuna dair dñnya çapında bir vaka bilinmemektedir.

Hepatit C'ya karşı şimdiye kadar bir aşı geliştirilememiştir. Ancak enfeksiyon gññmñzde ilaçlarla nerdeyse her zaman tedavi edilebilmektedir.

Teřhis

Enfeksiyondan sonra bağışıklık sisteminin HCV antikorlarını (anti-HCV) oluşturması genellikle altı ila dokuz hafta sñrer. Antikorlar bir immñn reaksiyonudur ve virñsñn bir parçası değildir. Antikor testi pozitif olursa Hepatit C'nin de aynı şekilde mevcut olup olmadığı bilinemez. Bu durumda virñsñn genetik materyalini arayan, daha zahmetli olan PCR testinin yapılması gerekir (HCV-RNA). Bu test pozitif olursa Hepatit C vardır ve enfeksiyonun tedavi edilebilmesi için uzman doktora başvurulmalıdır.

Riskli bir temas (ör. hastanede iğne batma yaralanması) sonrasında bir enfeksiyonun oluşup oluşmadığı bilinmek istendiğinde HCV-RNA üzerinde direkt test öne alınabilir: Bu durumda bu test, enfeksiyondan bir ila iki hafta sonra pozitif olur.

Test pozitif olduğunda ne yapılmalı? Her şeyden önce: Panik yapmayın! Hepatit C bugün neredeyse herkes için çözülebilir bir problemdir. Öncelikle başka incelemelerin yapılması gerekir: İlk olarak karaciğerinizin hasar görüp görmediğini bilmek gerekir - bazı Hepatit C enfeksiyonları ancak yıllar sonra tespit edilebilmektedir. İkincisi, enfeksiyonun hangi ilaçlarla ve ne kadar süreyle tedavi edileceğini değerlendirmek için incelemelerin yapılması önemlidir.

Hepatit C virüslerinin hepsi aynı değildir. Genotip olarak adlandırılan farklı alt gruplar mevcuttur. Genotipler 1'den 6'ya kadar numaralandırılmıştır; kısa bir süre önce yedinci genotip keşfedilmiştir. HCV genotipi kan tahlilleri üzerinden tespit edilir. Genotip yardımıyla doktorunuz size uygun bir ilaç reçete edebilir ve tedavi süresini planlayabilir. HCV tedavisi için diğer önemli hususlar ise karaciğer, virüs miktarı, eşlik eden hastalıklar ve olası ön tedavilerdir.

Hepatit C tedavisi

Hepatit C bugün çoğu vakada tedavi edilebilmektedir. Tedavi birkaç yıl öncesine kadar çok sayıda yan etki içeriyor ve hastaların sadece bir kısmında etki ediyordu. Neyse ki bu durum yeni ilaçlarla değişti.

Günümüzde hastalar her gün tablet alıyor. Tedavi süresi genellikle sekiz ila on iki, nadir durumlarda 16 veya 24 hafta sürüyor.

Hastaların yaklaşık %95'i ilk tedaviden sonra tamamen iyileşiyor. Bu fırsatlar tabii ki yalnızca tabletlerini her gün güvenilir şekilde alan hastalar için geçerli!

Viral materyal HCV-RNA, iyileşmede kandan kalıcı olarak kaybolur. Geriye sadece bağışıklık sisteminin virüse reaksiyon olarak oluşturduğu antikorlar kalır.

Tedavi sırasında virüs miktarı neredeyse bütün hastalarda o kadar düşük olur ki artık laboratuvarında ölçülemez. Bu nedenle tedavi sırasında virüsün

tamamen bertaraf edilmiş veya çok küçük miktarda halen mevcut olup olmadığı anlaşılamaz. Virüsün gerçekten iyileştiğinden emin olmak için virüs testinin tedavi bitişinden on iki hafta sonra tekrarlanması önemlidir. Virüs testi halen negatifse bir iyileşmeden bahsedilir (*diğer tanımı: "sustained virologic response" veya SVR*).

Virüsün tedaviden sonra tekrar ölçülebildiği bir tekrarlama nadiren görülür. Bir tekrarlama genellikle tedavi bittikten sonraki ilk dört ila on iki hafta içinde gerçekleşir. Bu hastalar daha fazla ilaçla daha yoğun bir ek tedaviye ihtiyaç duyarlar ve tekrar %95 oranında iyileşme şansına sahip olurlar. Yani: Günümüzde neredeyse her vaka tedavi edilir.

Yeni HCV ilaçları halen çok pahalıdır. Almanya'da bir sağlık sigortası olanlarda bu ilaçlar çoğunlukla sigorta tarafından karşılanır. Her doktor Hepatit C tedavisi yapmaz. Bu konuda yükümlülükleri yoktur ve bunun için zorlanamazlar. Bu durumda sadece başka bir doktora gitmek fayda getirir.

Riskler ve yan etkiler

Hepatit C tedavisi bugün eskiye nazaran çok daha basittir. Tabletler yüksek derecede etkilidir ve çoğunlukla iyi tolere edilmektedir. Bu eskiden böyle değildi. Eskiden sadece birçok yan etkisi olan ve insanların sadece bir kısmında iyileşme sağlayan interferon iğneleri ile tedavi vardı.

Birçok hasta yeni tedavilerle hiç veya neredeyse hiçbir yan etki hissetmemektedir. Ancak yan etkiler mümkündür: Ör. baş ağrısı ve yorgunluk bunların arasındadır. Bazı hastalar kısmen tedavi sonrasında ortaya çıkabilen mide bağırsak problemleri bildirmiştir.

Bazı risklere dikkat etmek önemlidir:

- Başka ilaçlar, naturopatik ilaçlar veya uyuşturucu madde kullanıldığında Hepatit C ilaçları ile kısmen ciddi etkileşimler oluşabilir. Greylfurt da etkileşime yol açabilir. Doktorunuzu almakta olduğunuz her şey hakkında bilgilendirin ve greylfurt ile greylfurt suyundan uzak durun.
- Hepatit C ile birlikte eş zamanlı olarak Hepatit B veya HIV enfeksiyonunuz varsa bunu doktorunuza bildirin.
- İlerlemiş karaciğer sirozunda (Child-Pugh B veya C evresi) sadece belli Hepatit C ilaçları kullanılabilir.
- Karaciğer sirozunuz (yara izli karaciğer) varsa karaciğerinizin sürekli izlenmesi gerekir; virüs iyileşmiş olsa da sirozda karaciğer tümörleri riski yüksektir.
- Bir karaciğer kanseri geçirdiyseniz yüksek bir tümör nüks riski vardır. Bu nedenle karaciğerinizin burada tedavi öncesi, esnası ve sonrasında yakından izlenmelidir.

Nereye başvurabilirim?

Gastroenteroloji ve hepatoloji için uzman bir muayenehane veya polikliniğe başvurmak en iyisidir. HIV hekimleri ve bağımlılık muayenehaneleri/ klinikleri de Hepatit C tedavisi sunabilmektedir.

Uzman muayenehaneler veya kliniklerde randevu almanız bazen haftalar veya aylar sürebilir. Burada şunu bilmek önemlidir: Hepatit C'de sakın bir şekilde randevuyu beklemek için genellikle yeterli zamanınız olur. Virüs her ne kadar uzun vadede karaciğer için tehlikeli olsa da hasar vermesi çoğu zaman yıllar veya on yıllarca sürer. Yine de tedaviyi sonsuza dek ertelememek gerekir.

Ağır hasta olanlar, ör. ilerlemiş sirozu olanlarda mümkün olan en erken tedavi fayda sağlar. Bu durumda randevu alırken bunu belirtmek ve olabildiğince yakın bir tarihte randevu rica etmek mantıklıdır.

Daha fazla bilgiyi Deutsche Leberhilfe e.V. üzerinden edinebilirsiniz. Burada üye olmayanlara da ön koşulsuz bir ilk danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Almanca ve İngilizce konuşmaktayız.

Deutsche Leberhilfe e.V.

Krieler Str. 100

50935 Köln

Telefon: 02 21/28 29 980

Faks: 02 21/28 29 981

E-posta: info@leberhilfe.org

Web: www.leberhilfe.org

Yayıncı:

©2017 Deutsche Leberhilfe e.V.

Bu broşürü desteklediği için AOK Bundesverband'a teşekkür ederiz.